

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 19 kwietnia 2024 r.

Poz. 4070

UCHWAŁA NR 9/438/2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 10 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr L/549/2024 Rady Miejskiej w Budzynie z dnia 14 marca 2024 r. o zmianie uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej, zarządzenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasenta i wynagrodzenia za inkaso, w części obejmującej w:

- § 1 pkt 1) nadającym nowe brzmienie § 3 ust. 1 uchwały Nr XXIX/321/2022 Rady Miejskiej w Budzynie z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej, zarządzenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasenta i wynagrodzenia za inkaso, w zakresie wyrażenia o treści: ", z zastrzeżeniem postanowień § 6a",

- § 1 pkt 3) dodającym § 6a do uchwały Nr XXIX/321/2022 Rady Miejskiej w Budzynie z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej, zarządzenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasenta i wynagrodzenia za inkaso, w zakresie wyrażenia o treści: "najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień planowanej sprzedaży.",

z powodu sprzeczności z przepisami prawa wskazanymi w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 21 marca 2024 r. Rada Miejska w Budzynie powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 15 ust. 1 i art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, postanowiła o zmianie uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej, zarządzenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasenta i wynagrodzenia za inkaso.

Badaną uchwałą Rada zdecydowała o dokonaniu zmiany uchwały Nr XXIX/321/2022 Rady Miejskiej w Budzynie z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej, zarządzenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasenta i wynagrodzenia za inkaso poprzez wprowadzenie § 6a w brzmieniu: „§ 6a. W przypadku dokonywania sprzedaży w innym miejscu niż wyznaczone targowisko, o którym mowa w § 1 ust. 2, opłatę targową należy uiścić najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień planowanej sprzedaży, poprzez wpłatę na rachunek bankowy Gminy Budzyń.”.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do badanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 10 kwietnia 2024 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do postanowień wynikających z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat, w granicach określonych w odrębnych ustawach. Właściwość rad gmin odnośnie stanowienia w sprawach podatków i opłat lokalnych została uregulowana w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70, z późn. zm.). Na podstawie art. 15 tej ustawy, rady gmin wprowadza opłatę targową. Natomiast zgodnie z przepisem art. 19 pkt 1 rada gminy określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłat.

Odnosząc się do unormowań zawartych w przedmiotowej uchwale Kolegium Izby stwierdza, iż postanowienie zawarte w dodanym § 6a o treści: „(...) opłatę targową należy uiścić najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień planowanej sprzedaży(...)”, wskazuje, że opłatę targową należy wносить przed dniem dokonywania czynności sprzedaży. Na mocy badanej uchwały Rada Miejska w Budzynie nadała również nowe brzmienie postanowieniom § 3 ust. 1 uchwały Nr XXIX/321/2022 Rady Miejskiej w Budzynie z dnia 31 stycznia 2022 r., o treści: „*1. Terminem płatności opłaty targowej jest dzień, w którym dokonywana jest sprzedaż, z zastrzeżeniem postanowień § 6a.*”.

Kolegium wskazuje, że zgodnie z przepisem art. 15 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych „opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, dokonujących sprzedaży na targowiskach”. Opłata targowa pobierana jest za każdy dzień sprzedaży dokonywanej na targowisku. Tym samym obowiązek podatkowy na określonym podmiocie ciąży dopiero w momencie, gdy w konkretnym dniu będzie on dokonywał sprzedaży na targowisku. Konieczność zapłaty opłaty targowej powstaje zaś, gdy obowiązek podatkowy skonkretyzuje się i przekształci w zobowiązanie podatkowe, a to następuje każdego dnia, w którym sprzedaż jest dokonywana. Jest to również dzień, w którym opłata powinna być uregulowana. W związku z powyższym należy stwierdzić, że obowiązek uiszczenia opłaty targowej powstaje z mocy prawa - opłata targowa pobierana jest za każdy dzień dokonywania sprzedaży na targowisku. Żądanie zapłaty opłaty targowej "z góry" jest sprzeczne z zasadą prawa podatkowego, że nie można żądać zapłaty należności podatkowej bez wcześniejszego powstania zobowiązania podatkowego (por. Dowgier Rafał, Etel Leonard, Pahl Bogumił, Popławski Mariusz „Leksykon podatków i opłat lokalnych” – ABC 2010).

Stanowisko takie przedstawił także Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 14 maja 2003 r., (sygn. akt III SA 2091/02), który stwierdził, że „Pobieranie opłaty w formie abonamentu, który dotyczy "przyszłej" sprzedaży, stanowi naruszenie ww. art. 15 ust. 1 ustawy. Taki sposób ustalania opłaty targowej jest sprzeczny z ogólną zasadą prawa podatkowego, iż nie można żądać zapłacenia należności podatkowej, bez uprzedniego powstania zobowiązania podatkowego”.

Wobec powyższego Kolegium Izby wskazuje, że regulacje wprowadzone na mocy postanowień § 1 pkt 3) badanej uchwały zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 15 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i postanowiło stwierdzić nieważność wyrażenia „*najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień planowanej sprzedaży,*”. W konsekwencji należy stwierdzić również nieważność wyrażenia o treści: „*z zastrzeżeniem postanowień § 6a*”, wprowadzonego na mocy postanowień § 1 pkt 1) badanej uchwały w zakresie nadania nowego brzmienia postanowieniom § 3 ust. 1 uchwały Nr XXIX/321/2022 Rady Miejskiej w Budzynie z dnia 31 stycznia 2022 r.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.